

**Kanonas VI - 2012, Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo kuratorių nuostatai. Lietuvos evangelikų reformatų Sinodas, vadovaudamasis Šventojo Rašto mokymu, atsižvelgdamas į šimtametes Lietuvos evangelikų reformatų bažnytinės teisės tradicijas ir įvertindamas esamo laikmečio iššūkius bažnytinei savivaldai, siekdamas ištikimai vykdyti Dievo valią ir deramai valdyti patikėtą Kristaus surinkimą, papildo kan. II-2002 ir priima šiuos Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo kuratorių nuostatus:**

**1. LIETUVOS EVANGELIKŲ REFORATŲ SINODO KURATORIAI** (toliau - kuratoriai) skirstomi į dvasinius ir pasaulietinius.

**2. DVASINIAI KURATORIAI** yra visi pagal Lietuvos evangelikų reformatų Sinodo (toliau - Sinodo) nustatytą tvarką ir Gdansko Agendą ordinuoti Sinodo dvasininkai:

- 2.1. Parapijų pamokslininkai (klebonai);
- 2.2. Parapijų administratoriai;
- 2.3. Vyresnieji kunigai:
  - 2.3.1.1. generalinis superintendentas;
  - 2.3.1.2. vicesuperintendentas;
  - 2.3.1.3. veikiant distriktams - distriktų superintendentai.

2.4. Kunigo (Dievo Žodžio tarno) ir katecheto (diakono) pašaukimo tvarka ir tarnystė yra dvasinio kuratoriaus reikalavimai.

**3. PASAULIETINAI KURATORIAI** -

- 3.1. Sinodo nustatyta tvarka pačiame Sinode išrinkti pasaulietiniai vyresnieji ne dvasininkai, sinodinėse pamaldose įvesti į šias bažnytines pareigas.
- 3.2. Aktyviai dalyvauja bažnytiniame gyvenime, vykdo trumpalaikes ar ilgalaikes bažnytinės tarnystės pareigas parapijos ar Sinodo lygmenyje (kan. III-1937);
- 3.3. Vyrų ir moterų (kan. I-1922);
- 3.4. Gali būti renkami į Lietuvos evangelikų reformatų Konsistoriją [iki 2003 buv. Sinodo Kolegija], kitas komisijas ir vykdyti kitas Sinodo, Konsistorijos ar generalinio superintendente patikėtas ilgalaikes ar trumpalaikes bažnytines pareigas.

**4. KURATORIŲ RINKIMAI**

- 4.1. Dvasinių ir pasaulietinių kuratorių skaičius yra neribotas;
- 4.2. Dvasinių kuratorių rinkimai atliekami įvykdant dvasininkų pašaukimo tvarką kunigui (Dievo

Žodžio tarnui) arba katechetui (diakonui);

4.3. Pasaulietinių kuratorių rinkimai:

4.3.1 Pasaulietiniai kuratoriai, kaip ir dvasininkai, išauga Dievo Žodžio Surinkime - parapijose, kuriose yra ištiriami ir pašaukiami tarnystei. Parapijos duoda kandidatui rekomendacijas, kurias svarsto kuratorių kolegija arba kuratorių sesija ir priima sprendimą teikti Konsistorijai.

4.3.2 Pasaulietiniu kuratoriumi gali būti renkamas asmuo atitinkantis šiuos reikalavimus:

4.3.3 Krikštytas;

4.3.4 Patvirtinęs savo krikščioniškąjį tikėjimą evangelikų reformatų išpažinime;

4.3.5 Viešpaties Vakarienės dalyvis;

4.3.6 Lietuvos evangelikų reformatų parapijos (surinkimo) narys;

4.3.7 Remiantis evangelikų reformatų misiją aukomis (aukojantis parapijos metinės narystės aukas);

4.3.8 Atsakingas krikščionis, tikėjimo pavyzdys parapijoje;

4.3.9 Turėti tarnystės Bažnyčioje patirtį ;

4.3.10 Išlaikyti teologinių bei bažnyčios tvarkos žinių patikrinimo egzaminą Konsistorijoje.

Egzamino tvarką ir programą paruošia Kuratorių kolegija.

4.3.11 Pasauliečių kuratorių kandidatūras, kurios yra patvirtintos dvasinių ir pasaulietinių Sinodo kuratorių kolegijoje arba sesijoje, teikiamos Konsistorijai.

4.3.12 Konsistorija pasaulietinių kuratorių kandidatūras pristato priešsinodinei sesijai, kuri atviru balsavimu įtraukia šį klausimą į Sinodo darbotvarkę.

4.3.13 Kandidatas į pasaulietinius kuratorius priešsinodinei sesijai privalo pateikti savo raštišką sutikimą būti renkamu ir pats asmeniškai dalyvauti priešsinodinės sesijos ir Sinodo darbe.

4.3.14 Pasaulietiniu kuratoriumi negali būti renkamas Sinodo finansinis rėmėjas, globėjas, mecenatas, jei jo santykis su Bažnyčia yra paremtas vien tik finansine veikla.

4.3.15 Pasaulietiniai kuratoriai renkami Sinode, sinodinės sesijos metu, slapto balsavimo būdu. (kan. VI-1904; mem. 27-1927).

4.3.16 Pasaulietinis kuratorius laikomas išrinktu, jei už jo kandidatūrą, slapto balsavimo būdu, balsavo daugiau kaip 2/3 Sinode balso teisę turinčių (nuo Sinode dalyvaujančių) asmenų.

4.3.17 Pasaulietiniai, kaip ir dvasiniai kuratoriai renkami neterminuotam laikui (kan. V-1929, § 3).

4.3.18 Pasaulietinių kuratorių teisės ir pareigos įsigalioja tik juos įvedus sinodinėse pamaldose pasaulietinių kuratorių tarnystėn.

## 5. KURATORIAUS TEISĖS IR PAREIGOS

5.1 Dvasinio kuratoriaus pareigos nustatytos Dvasininkų nuostatose, kitais Sinodo kanonais bei Gdansko Agendoje.

5.2 Pasaulietinių kuratorių pareigos:

5.2.1 Vykdyti Sinodo patikėtas konkrečias pareigas (Sinodo nario, Sinodo direktoriaus; Konsistorijos nario, Konsistorijos prezidento ir kt.) laikantis tų pareigų nuostatų ir bažnytinės teisės reikalavimų;

5.2.2 Kuratorių sesijose rinkti ir būti išrinktiems kuratorių kolegijos nariu dvasinių bei pasaulietinių kuratorių sprendžiamojo balso teise;

5.2.3 Dalyvauti savo parapijos gyvenime, savo asmeniniame gyvenime liudyti Dievo garbę ir krikščionišką padorumą, būti tikėjimo ir krikščioniškos atsakomybės pavyzdžiu (kan. IV-1903;

kan.V-1927, Kan.III-1926);

5.2.4 Būti Viešpaties Vakarienės dalyviu ne rečiau kaip 4 kartus per metus. (Kan.II-2002);

5.2.5 Iš Sinodo sesijų pasišalinti tik Sinodo direktoriui leidus;

5.2.6 Pagal reformatų kanoninę tradiciją rūpintis Jėzaus Kristaus Surinkimo gerove, ginti Bažnyčios interesus, vienybę ir vientisumą, vengti asmeninio ir parapijinio šališkumo. (mem. 35-1920);

5.2.7 Savanoriškai prisiimti tam tikrus papildomus mokesčius Bažnyčios misijos išlaikymui (mem. 41-1924; kan. III-1927);

5.2.8 Sinodo, Konsistorijos ar generalinio superintendente įgaliotam atstovauti Bažnyčią valstybinės valdžios ar teisingumą vykdančiose institucijose, tarptautinėse organizacijose ar kitų konfesijų renginiuose;

5.2.9 Sinodo nustatytu būdu rinkti ir būti renkamais į Sinodo savivaldos pareigūnus, Sinodo komisijas ir jų pirmininkais, inicijuoti jų sudarymą, būti renkamais į Konsistoriją ir jos prezidentais;

5.2.10 Teikti argumentuotus siūlymus Konsistorijai, priešsinodinei sesijai, Sinodui, dėl Sinodo kanonų ir memorialų projektų;

5.2.11 Nagrinėti ir išreikšti savo nuomonę dėl siūlomų kandidatų į dvasinę tarnystę tinkamumo;

5.2.12 Teikti generaliniam superintendentui, Konsistorijai ar Sinodui paklausimus ir siūlymus dėl Misijų tikslingumo;

5.2.13 Turi sprendžiamojo balso teisę parapijos, kuriai kuratorius priklauso, sesijoje ar vyresniųjų sueigoje (valdybos ar tarybos posėdžiuose);

5.2.14 Dalyvauti sprendžiamojo balso teise priešsinodinėse sesijose;

5.2.15 Kuratoriai turi teisę dalyvauti visuose Konsistorijos posėdžiuose, juose turi patariamojo balso teisę, o jų nuomonė privalo būti raštiškai fiksuojama Konsistorijos posėdžių protokole.

5.2.16 Gauti visų Konsistorijos posėdžių protokolus bei informaciją apie artėjančio Konsistorijos posėdžio darbotvarkę;

5.2.17 Turi teisę raštiškai, pritarus 2/3 visų kuratorių sudėties, inicijuoti Konsistorijai neeilinio Sinodo sušaukimą.

5.2.18 Kaip ir Konsistorijos posėdžiuose Sinodo darbe dalyvauti patariamojo balso teise tiek atviruose, tiek uždaruose (sinedriono) Sinodo sesijose;

5.3 Kuratoriams (dvasiniams ir pasaulietiniams) nevalia:

5.3.1 Nesilaikyti Šventojo Rašto mokymo, Lietuvos evangelikų reformatų išpažinimo pagrindų ir Sinodo sprendimų.

5.3.2 Be pateisinamos priežasties praleisti Sinodo sesijų (kan. VIII-1783). Be pateisinamos priežasties Kuratorius nedalyvavęs Sinodo suvažiavime turi būti svarstomas ir Sinodo sprendimu gali būti pašalinamas iš kuratorių. (kan. IX-1822).

5.3.3 Atstovauti atskirų parapijų ar parapijiečių bei jų grupių interesų ir juos proteguoti;

5.3.4 Valdyti panaudos teise bažnyčios turto, jį nuomotį, ar kitaip gauti pajamų iš Bažnyčiai priklausančio turto, išskyrus Sinodo paskirtą dvasininkams išlaikymą (stipendiją) ir išlaidų padengimą vykdant Sinodo, Konsistorijos ar generalinio superintendente suteiktus pavedimus ar įgaliojimus;

5.3.5 Dalyvauti priimant sprendimus (turtinius), kai juos sieja artimi giminystės ryšiai su asmeniu, kuris iš priimto sprendimo, gali turėti turtinės naudos;

5.3.6 Neturint Sinodo, Konsistorijos ar generalinio superintendente įgaliojimų atstovauti Bažnyčią valstybinės valdžios ar teisingumą vykdančiose institucijose, tarptautinėse organizacijose ar kitų konfesijų renginiuose;

## 6. KURATORIŲ SESIJA

6.1 Kuratorių sesijos vyksta iki priešsinodinės sesijos; jose sprendžiami svarbiausi kuratorių klausimai:

6.1.1 Kuratorių kolegijos rinkimai;

6.1.2 Sinodo aktų projektų arba Sinodo darbotvarkės pasiūlymus.

## 7. KURATORIŲ KOLEGIJA

7.1 Penkerių metų kadencijai kuratoriai iš savo tarpo išsirenka Sinodo kuratorių kolegiją, kuri yra jų atstovaujama institucija, neturinti teisės priimti bažnytinės teisės aktų.

7.2 Sinodo kuratorių kolegiją sudaro po lygiai (santykiu 1:1) pasauliečių ir dvasinių kuratorių:

7.2.1 kolegijos prezidentas (renkamas pasaulietis);

7.2.2 kolegijos viceprezidentas (pagal pareigas - generalinis superintendentas);

7.2.3 kuratorių sesijos sprendimu: 5 ar daugiau narių pasauliečių kuratorių;

7.2.4 kuratorių sesijos sprendimu: 5 ar daugiau dvasinių kuratorių.

7.2.5 Kuratorių sesijos sprendimu: 2 ar daugiau kandidatų (išlaikant dvasininkų ir pasauliečių lygų santykį 1:1 ar 2:2) galintys pavaduoti kuratorių sesijose ar Sinode nedalyvaujančius kuratorius kolegijos narius ar Sinodo delegatus.

7.3 Kuratorių kolegijos kandidatai kuratorių kolegijos posėdžiuose privalo dalyvauti sprendžiamuoju balsu - nariui nedalyvaujant.

7.4 Kuratorių kolegijoje sprendžiami:

7.4.1 Naujų kuratorių kandidatūrų klausimai;

7.4.2 Kuratorių krikščioniškosios atsakomybės (disciplinos) klausimai;

7.4.3 Kiti kuratorių kompetencijai priderantys Bažnyčiai aktualūs klausimai.

7.5 Kuratorių kolegijos nariai Sinodo sesijose dalyvauja sprendžiamojo balso teise.

7.6 Kuratorių kolegijos kandidatai Sinodo sesijose, pavaduodami nedalyvaujantį kuratorių kolegijos narį, dalyvauja sprendžiamuoju balsu. Dvasininkai pavaduoja - dvasininkus kuratorius, pasaulietiniai kuratoriai - pasaulietinius.

## 8. GARBĖS KURATORIAI. TEISĖS IR PAREIGOS

8.1 Sinodo garbės kuratoriumi gali būti asmuo (Lietuvos ar užsienio valstybės pilietis) ženkliai nusipelnęs Bažnyčiai.

8.2 Kandidatus į Sinodo garbės kuratorius siūlo Kuratorių sesija;

8.3 Garbės kuratoriaus kandidatūrą, ją prieš tai apsvarsčius kuratorių sesijoje ir jai pritarus,

priešsinodinei sesijai teikia kuratorių kolegijos Prezidentas, Konsistorijos Prezidentas, arba generalinis superintendentas. Priešsinodinė sesija Sinodo garbės kuratoriaus kandidatūrai įtraukti į Sinodo darbotvarkę pritaria atviro balsavimo keliu.

8.4 Garbės kuratoriai renkami Sinodo sesijos metu, atviro balsavimu.

8.5 Garbės kuratorius neturi sprendžiamojo balso teisės Sinodo ar Konsistorijos posėdžiuose;

8.6 Garbės kuratorius turi sprendžiamojo balso teisę priešsinodinėje sesijoje;

8.7 Garbės kuratorius turi balso teisę kuratorių sesijose bet neprivalo juose dalyvauti;

8.8 Garbės kuratorius renkamas neterminuotam laikui, tačiau neprivalo dalyvauti kasmetinių ir neeilinių Sinodų veikloje.

8.9 Garbės kuratorius turi teisę gauti visus Sinodo nutarimus ar jų projektus priešsinodinei sesijai.

### *9. KURATORIŲ ĮGALIOJIMŲ SUSTABDYMAS IR NUTRAUKIMAS*

9.1 Kuratoriaus įgaliojimai gali būti Sinodo sprendimu panaikinti:

9.1.1 Pačiam prašant (raštiškai);

9.1.2 Nevykdant kuratoriaus pareigų;

9.1.3 Savo asmeniniu gyvenimu pažėmus kuratoriaus vardą bei pašaukimą gali būti Sinodo sprendimu griežtai įspėtas, suspenduotas ar pašalintas iš kuratorių (kan.V-1927).

9.1.4 Nesilaiko šių nuostatų ar kitaip pažeidė Bažnyčios mokymą ar tvarką;

9.1.5 Skaldant bažnyčios vienybę;

9.1.6 Sinodo Direktorius, Konsistorijos Prezidentas arba generalinis superintendentas jau pritaikė šias nuoseklias drausmines priemones:

9.1.6.1 Žodinį perspėjimą;

9.1.6.2 Raštišką perspėjimą į kurį Sinodo kuratorius privalo atsakyti raštu vieno mėnesio bėgyje nuo perspėjimo gavimo;

9.2 Kuratoriaus įgaliojimai gali sustabdyti:

9.2.1 Iki Sinodo eilinio ar neeilinio suvažiavimo (iki vienerių metų) su kuratorių kolegijos pritarimu - Konsistorijos potvarkiu,

9.2.2 Kuratoriaus įgaliojimų sustabdymo atveju, Konsistorija, privalo sudaryti komisiją šiam klausimui tirti ir komisijos išvadas pateikti Sinodui.

9.2.3 Kuratoriaus įgaliojimai panaikinami arba laikinas sustabdymas panaikinamas Sinode slapto balsavimo būdu paprasta balsų dauguma.

(Kuratorių nuostatų pabaiga)